

Sociální práce

Sociální pracovník

Úvod do SP

ZS 2014

PaedDr. M. Vorlová

Sociální práce

- ✓ Ochraňuje lidskou důstojnost
- ✓ Podporuje sociální změnu, řešení problémů v mezilidských vztazích, posílení, zmocnění a osvobození lidí za účelem naplnění (zvýšení) jejich osobního blaha.
- ✓ Pro SP jsou klíčové principy lidských práv a společenské spravedlnosti.
- ✓ Je v principu sled činností směřujících k návratu nebo udržení základní důstojnosti
- ✓ Je činnost, která je součástí systémů sociální ochrany osob *(VZZ o SP pracovní dokument Odborného kolegia)*

- ✓ Cílem SP je zprostředkování rovnováhy mezi očekáváním sociálního prostředí, a schopností klienta tato očekávání zvládat.
- ✓ Rovnováhu mezi jedincem, skupinou, komunitou a sociálním prostředím SP zprostředkovává :
 - a) působením na klienty i sociální prostředí
 - b) působením na interakce mezi klienty a jejich soc.prostředím
 - c) přispívá k tomu, aby klient překonal škálu bariér ke zvládnutí své životní situace

Sociální pracovník

- ✓ komplexně poznává jedinečné životní situace klientů
- ✓ Navrhuje, koncipuje, provádí , vyhodnocuje pomáhající intervence (podle jedinečných potřeb klienta)
- ✓ Využívá různorodé teoretické koncepty a metody působení
- ✓ Spolupracuje se specialisty dalších pomáhajících oborů

Předpoklady pro výkon sociální práce

Sociální pracovník současně má schopnost a dovede:

- ✓ **Poznávat klienty a působit na ně**
- ✓ **Poznávat sociální prostředí klientů a působit na ně**
- ✓ **Poznávat interakce nebo vazby mezi klienty a jejich sociálním prostředím a působit na ně**
- ✓ **Zastává postoje a hodnoty v souladu s profesní etikou** *(L. Musil, přednáška pro ASVSP, Brno 2012)*

Etika sociální práce

- ✓ IFSW Mezinárodní federace soc. pracovníků
- ✓ Mezinárodní etický kodex
- ✓ Etické uvědomění je nutná součást odborné praxe SP
- ✓ Schopnost a oddanost etickému jednání je základním aspektem kvalitní služby
- ✓ Nezbytnost reflexe a diskuse o etických dilematech a problémech v praxi SP

✓ Příklady problémových oblastí :

- loajalita SP se často ocitá ve střetu konfliktních zájmů
- SP působí zároveň jako pomocníci i kontroloři
- Konflikty mezi povinností SP chránit zájmy lidí, se kterými pracují, a požadavky společnosti na efektivitu a užitečnost
- Zdroje ve společnosti jsou limitované

✓ **Mezinárodní konvence**

- Mezinárodní deklarace a úmluvy o lidských právech vytvářejí obecné standardy a poukazují na práva, která jsou uznávána globální společností
- Dokumenty relevantní pro praxi SP :

Všeobecná deklarace lidských práv

Mezinár.pakt o občanských a politických právech

Mezinár.pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech

Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem diskriminace

Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen

Úmluva o právech dítěte

Úmluva o původních domorodých obyvatelích

✓ Principy

- **Lidská práva a lidská důstojnost** (sebeurčení, participace, každý člověk je celostní bytost, identifikace a podpora silných stránek)
- **Sociální spravedlnost** (čelit negativní diskriminaci, uznat diverzitu, spravedlivá distribuce zdrojů, čelit nespravedlivé politice a praktikám, solidarita, čelit podmínkám, které přispívají k sociálnímu vyloučení, stigmatizaci, podporovat inkluzi)
- **Profesionální jednání**

Etický kodex sociálních pracovníků ČR

- Zásady sociální práce a pravidla chování sociálního pracovníka ve vztahu ke klientům, organizaci, kolegům, společnosti a profesi
- Společnost sociálních pracovníků ČR
- Profesní sdružení sociálních pracovníků v ČR , jejich postavení a role
- „Profesní zákon“ o sociálních pracovnících a profesní komoře